

'Honden huilen niet' door Anne Moraal

Honden huilen niet volgt een groep Noord-Koreanen die zijn 'uitverkoren' om tijdelijk in Nederland te gaan werken in het restaurant genaamd Pyongyang (vernoemd naar de Noord-Koreaanse hoofdstad), dat zich bevindt in Osdorp.

HONDEN HUILEN NIET

ANNE MORAAL

LEBO
WSKI

De groep werkt dag en nacht in het restaurant, waar zij ook Noord-Koreaanse dinershows verzorgen. De bedoeling is dat Nederland door middel van het restaurant kennis maakt met de prachtige Noord-Koreaanse cultuur. In praktijk blijkt echter dat het restaurant veel publiek aantrekt dat helemaal niet geïnteresseerd is in cultuur. Het merendeel van de gasten komt alleen om 'te vreten en te zuipen'. De groep wordt eigenlijk elke avond beledigd door het gedrag van de asociale restaurantgasten, maar zet stug door om de eer van hun vaderland hoog te houden.

Het harde werken eist na verloop van tijd bij iedereen zijn tol. Uiteindelijk wordt het één van hen te veel. Na de dood van één van de groepsleden, wordt de gehele groep teruggeroepen door de Noord-Koreaanse autoriteiten. Het hoofdpersonage, Jin-kyoung, wordt verhoord over wat er tijdens de periode in Nederland is gebeurd. Aan de hand hiervan leer je als lezer de verschillende personages kennen: juffrouw Han die het gezelschap heeft geselecteerd om in het restaurant te komen werken, juffrouw So die als vertrouwenspersoon van de groep fungeert, de Jonge Kok en Lucky Boy de andere kok, en tot slot de twee restauranteigenaren die allebei Richard heten en daarom ook wel 'De Richards' worden genoemd.

Jin-kyoung vertelt in chronologische volgorde het verhaal via diverse flashbacks over haar jeugd en over de periode in het restaurant. Haar verhaal wordt afgewisseld met korte passages waarin ze aan de verhoortafel zit en de vragen, die haar

worden gesteld, beantwoordt. Er zijn een aantal thema's die een rode draad vormen:

Vluchten

Gaandeweg kom je er als lezer achter dat alle personages om verschillende redenen hun vaderland achter zich hebben gelaten. Sommige van hen zijn gevlucht voor hun verdriet en hopen dit los te kunnen laten als ze in een ander land opnieuw kunnen beginnen. Elk karakter vluchtte op zijn eigen manier; de één zocht zijn uitweg in seksueel misbruik, de ander in de dood.

Een andere manier van vluchten, die een belangrijke rol speelt in het boek, is het geloof van de Noord-Koreanen in De Grote Leider. Zo wordt de eenzaamheid die de hoofdpersoon voelt na het overlijden van haar vader bijvoorbeeld opgevangen door een immens vertrouwen in De Grote Leider:

"De leiders zouden nooit weggaan. Ik hoefde alleen maar omhoog te kijken om te weten dat ik nooit alleen zou zijn." (pag 71)

Beklemmend

Beklemmend is een goed woord om het verhaal te omschrijven. De groep wordt langzamerhand opgeslokt in het alledaagse leven wat hen duidelijk niet bevalt, maar ze hebben geen keus.

"Het restaurant begon te voelen als een te kleine jas. We zaten vast. We raakten verstikt in de oneindige herhaling van de routine". (pag 195)

Cultuur

De Noord-Koreaanse cultuur speelt een grote rol in het verhaal. Als lezer krijg je er een inkijk in, en tegelijkertijd wordt ook de Nederlandse cultuur beschreven vanuit Noord-Koreaans oogpunt. De Noord-Koreaanse cultuur bevat elementen die je je als lezer soms moeilijk voor kunt stellen. Maar tegelijkertijd beseft je ook dat ze niet beter weten en dat ze ook in een andere omgeving vasthouden aan hun eigen gewoonten:

"Ook wij vlogen over het podium. Ieder van ons een onderdeel van het grote geheel. Zoals wij dat thuis ook waren geweest." (pag 103)

Aan de andere kant laat Anne Moraal zien dat dit net zo goed geldt voor andere culturen. Een treffend voorbeeld is dat de Nederlandse gasten in het restaurant zich vaak weigeren aan te passen aan de Noord-Koreaanse cultuur en bij elk gerecht patat willen, tot ergernis van de koks die hun best doen om een stukje cultuur over te dragen. Vooroordelen over Noord-Koreanen worden juist weerlegd door het soms lompe gedrag van Nederlanders in het restaurant te beschrijven.

Hoe groot de kloof tussen deze twee culturen ook lijkt, Anne Moraal slaagt er in om ze bij elkaar te brengen door op mooie wijze duidelijk te maken dat we ook allemaal mensen zijn.

Aan de ene kant heb je als lezer het idee dat alle personages uit de groep hetzelfde zijn: trouwe volgers van het Noord-Koreaanse regime, die constant achter een soort masker leven, wat hen voor ons tot een soort eenheidsworst maakt. Zij worden beschreven als onderdeel van een groot geheel. Maar aan de andere kant heeft elke schakel in een groot geheel natuurlijk een andere functie. De hoofdpersoon ziet dat in en geeft iedereen tijdens het verhoor met de autoriteiten daarom een eigen verhaal. Deze verhalen neigen vaker naar fictie dan naar de waarheid, maar het laat je wel beseffen dat ieder mens uniek is.

"Ik vertel de ambtenaren dat de waarheid niet altijd slechts een opsomming van feit is. Iedereen verdient een verhaal en ze hebben het recht niet om dit van ons af te pakken." (pag 232)

Honden huilen niet is het romandebuut van Anne Moraal (1987). Ze is eindredacteur van het radioprogramma *VPRO Nooit meer slapen*. en deed de Creative Writing Summer School aan de New York University. Tijdens haar studie woonde zij een half jaar in Zuid-Korea. en in 2017 reisde zij af naar Noord-Korea voor de research voor haar roman.

Uitgeverij Lebowski Publishers, 2019

Pagina's 238

ISBN 978 9048 846 252

Recensie door Merel Broere, januari 2020